

BESLUT 2010-07-02

i överklagat ärende enligt 14 kap. Riksidrottsförbundets (RF) stadgar

KLAGANDE	US Ombud: Advokaten MC
MOTPART	GN Ombud: Advokaten LS
SAKEN	Fråga om fusk vid golfspel
ÖVERKLAGAT BESLUT	Blekinge- Smålands Juridiska kommittés beslut den 22 april 2010, <i>beslutsbilaga</i> .

Yrkanden m.m.

Den 21 juli 2009 spelades första rundan av The Swedish Seniors Open på KDrGK. US, GN och TP spelade i samma boll.

I det överklagade beslutet lämnade Blekinge- Smålands Juridiska kommitté (distriktskommittén) en anmälan från US mot GN utan bifall. Anmälan avsåg ett påstående om att GN hade gjort sig skyldig till fusk genom att vid den aktuella tävlingen på hål nr 11 slå sitt andra slag på en boll som han påstod var den boll som han hade slagit ut med från tee trots att det i själva verket var en annan boll.

US har yrkat att Juridiska Nämnden ska fälla GN till ansvar för fusk i enlighet med anmälan i ärendet.

GN har bestritt ändring.

Utredningen

Juridiska Nämnden har hållit muntligt förhör. Vid det muntliga förhöret har US och GN hörts på nytt. Vidare har omförhör hållits med vittnena TP och LL. Vittnesförhör har även hållits med SJ på US:s begäran och med MJ på GN:s begäran.

US har åberopat de fotografier som han gav in till distriktskommittén. Juridiska Nämnden har även haft tillgång till den boll som US tidigare har gett in i ärendet.

I anslutning till det muntliga förhöret hölls det syn på hål nr 11 på KDrGK. I samband med det muntliga förhöret höll parterna även sakframställan och slutanförenden. Med hänsyn till att US:s ombud inte deltog vid det muntliga förhöret hänförde han sig till en skriftlig inlägga som ombudet tidigare hade gett in till Juridiska Nämnden och som även GN:s ombud hade tagit del av.

US, GN, TP och LL har i allt väsentligt berättat i överensstämmelse med de utsagor som finns antecknade i det överklagade beslutet, dock med följande tillägg och förtydliganden.

US: Hans hcp är 2,3. Han kommer ihåg att GN på första tee visade upp en Srixon nr 1. Bollen hade en snygg gul märkning i form av en prick under x:et i Srixon. GN spelade på denna boll vid utslaget på hål nr 11. Både han och TP blev förvånade när GN under promenaden från tee plötsligt började säga att utslaget var riktigt bra; GN hade även slagit en provisorisk boll. De hade nämligen sett att GN:s boll i spel sliceades över ett högt träd. Efter att TP hade identifierat GN:s boll på hål nr 11 sade denne till honom att detta stämmer inte. När GN hade spelat på fel boll även på hål nr 14 sade TP att ”nu får det vara nog”. På det hålet såg han och TP att GN:s boll i spel var en Srixon med röd märkning.

Han fick del av GN:s yttrande den 7 november 2009, bilaga 3 till det överklagade beslutet, först i samband med att distriktskommittén meddelade sitt beslut. Handlingen innehåller flera felaktigheter, bl.a. att GN skulle ha sagt till sina medspelare att han hittade en boll av märket Srixon på hål nr 11. Han tycker också att det är märkligt att GN först har sagt att de bollar som fotograferades på dennes bollhållare två dagar efter den aktuella händelsen var förbrukade bollar för att sedan ändra sig till att det rörde sig om hittebollar.

Han skrev under GN:s scorekort eftersom tävlingsledningen kom fram till att det rörde sig om indicier och att det inte gick att styrka något fusk. Scorekortet signerades innan han begav sig iväg till hål nr 11 för att leta efter GN:s boll.

GN: Han har hcp 2,4. Den boll som han spelade på (Srixon Z-URS) är inte ovanlig och en hel del spelare använder den bollen. Innan han slog ut på hål nr 1 visade han upp en boll av detta märke med en röd prick under x:et i Srixon. Han spelar alltid med rödmarkerade bollar och märker aldrig sina bollar med gul färg. Den gulmarkerade boll på det fotografi som US har tagit, kan vara den boll som han hittade på hål nr 11 när han letade efter sin boll. Han sade till medspelarna att han hade hittade en Srixon som dock inte var rödmarkerad. Han är inte säker på att de hörde detta eftersom det

blåste kraftigt.

När han trodde att han hade hittat sin boll på hål nr 11 ville han inte identifiera den innan TP hade tittat på bollen. Han vet inte vem det var som lyfte på bollen i samband med identifieringen. Det kan ha varit han själv som gjorde detta. Det är riktigt att han omedvetet spelade på fel boll på hål nr 14.

Enligt hans uppfattning kan förbrukad boll betyda detsamma som upphittad boll. Srixon är en vanlig boll.

TP: Hans hcp är 0,5 och han har representerat Sverige i "seniorgolf" på internationell nivå. På hål nr 1 såg han tydligt att GN spelade på en gulmarkerad Srixon, vilket är ovanligt. De vanligaste markeringarna är svart och röd. Han blev förvånad när GN på väg från tee på hål nr 11 sade till sig själv att det var ett bra utslag. När de letade efter GN:s boll fick han en känsla av att GN släppte en boll i samband med att denne satte sig på huk. Han tyckte att han såg detta i ögonvrån men han kan inte helt säkert säga att så var fallet.

När GN frågade honom om han kunde identifiera dennes boll på hål nr 11 lyfte han på bollen, såg att det var en srixonboll och sade att det är väl din boll. Det är emellertid inte riktigt att han, som distriktskommittén har antecknat i sitt beslut, "bekräftade att rätt boll hade hittats". Han kommer inte ihåg om det var någon gul eller röd markering på bollen. När bollen hade identifierats såg han att US var upphetsad. De tittade på varandra och US frågade hur GN:s boll kunde hamna på den plats där denne påstod ha hittat den. När GN spelade på fel boll på hål nr 14 "tände han till" och tyckte att det fick vara nog efter de tidigare incidenterna hål nr 9 och 11.

LL: Om tävlingsledningen som i detta fall kommer fram till att ord står mot ord, och att fusk inte går att styrka, ska i princip scorekortet skrivas under.

I samband med förhöret med SJ har följande innehåll i ett e-brev som GN skickade till distriktskommittén den 11 februari 2010 föredragits: "Den påstådda vännen till US som innan den aktuella rondens viskat att de skulle vara observanta på Nyberg (mig) har talat om detta för mig, eftersom det är en mycket god vän till mig och säger att han menade att det gällde min spelstandard, se upp han spelar bra nu".

SJ har med anledning av innehållet i e-brevet förklarat att det inte stämmer att han har sagt till GN att det var spelstandard som han hade talat med US om. Vad han menade med att US skulle hålla ett öga på GN var att det fanns risk för att Nyberg skulle fuska eftersom han tidigare har varit med om en incident när han spelade tillsammans med denne i Spanien.

MJ har uppgett att GN har hjälpt honom i hans golftränarkarriär och att han tycker att det låter konstigt att GN skulle ha fuskat.

Skäl för beslutet

Allmänna utgångspunkter

Det är en självklar utgångspunkt i bestraffningsärenden enligt 14 kap. RF:s stadgar att det inte ankommer på den som är anmäld att bevisa att han eller hon är oskyldig. För att någon ska kunna bestraffas krävs i stället att anmälaren kan styrka det som han eller hon lägger den anmälda till last. Beviskravet är detsamma som i brottmål i allmän domstol. Det krävs sålunda att det är *ställt utom rimligt tvivel* att den anmälda har begått den anmälda förseelsen. När ord står mot ord räcker det inte med att anmälaren är mer trovärdig än den anmälda för att man ska kunna fälla någon till ansvar. Det krävs i stället att anmälarens uppgifter vinner stöd i vittnesmål och övrig utredning eller att den anmäldes uppgifter är så osannolika att de kan lämnas utan avseende.

Av distriktskommitténs dagboksblad framgår inte att US har fått del av GN:s yttrande i ärendet den 7 november 2009, bilaga 3 till det överklagade beslutet. US har dock vid det muntliga förhöret i Juridiska Nämnden beretts tillfälle att lämna synpunkter på den aktuella skrivelsen. Härmed får det fel som i och för sig synes ha begåtts vid handläggningen av ärendet i första instans anses läkt.

Skuldfrågan

Efter synen konstaterar Juridiska Nämnden att den boll som GN slog ut med på hål nr 11 kan ha hamnat både på det ställe som han själv hävdar och på den plats där US säger att han hittade bollen. Vad som har framkommit vid synen har därför inte någon direkt betydelse för utgången i ärendet.

När det gäller vittnet TP:s uppgift att han i ögonvrån tyckte sig se att GN släppte en boll på hål nr 11 konstaterar Juridiska Nämnden att denna uppgift är alltför vag och osäker för att den ska kunna anses ha något direkt bevisvärde. Däremot gör den omständigheten att TP har varit återhållsam och tydlig med att det inte går att dra någon säker slutsats av hans iakttagelse att tillförlitligheten till de av honom i övrigt lämnade uppgifterna i ärendet stärks.

Parterna är överens om att GN hålade ut med en rödmarkerad boll av märket Srixon Z-URS på hål nr 11. Avgörande för utgången av ärendet är då vilken boll som han slog ut med på det aktuella hålet. Vad gäller denna fråga gör Juridiska Nämnden följande överväganden.

Det är ostridigt att GN visade upp en Srixon Z-URS innan han slog ut på hål nr 1 och att han spelade med samma boll fram till hål nr 11. GN har uppgett att han alltid spelar med rödmarkerade bollar och att han också gjorde det under den aktuella tävlingen. US har för sin del uppgett att GN:s boll var gulmarkerad. Fråga är då om US:s uppgift om bollens märkning får stöd i utredningen i övrigt.

TP:s uppgift att GN visade upp en gulmarkerad boll på hål nr 1 stöder US:s uppgift i aktuellt avseende. Juridiska Nämnden anser att TP och US har lämnat sina utsagor på ett

trovärdigt sätt och att det inte har framkommit någon omständighet som gör att det finns anledning att anta att de skulle ha något intresse av att oriktigt beskylla GN för fusk. GN:s ombud har emellertid, som det får förstås, vid sakframställan gjort gällande att en spelares information om vilken märkning som han har på sin boll normalt sker rutinmässigt och att det i efterhand är svårt att komma ihåg hur bollarna har varit märkta. Vid tävlingar på den relativt höga nivå som det har rört sig om i detta fall får det dock enligt Juridiska Nämnden anses vara kutym att samtliga spelare i bollen lämnar en noggrann redogörelse för vilka kännetecken som de har på sina bollar och att man i normalfallet visar upp bollen för medspelarna. Mot denna bakgrund är den omständigheten att TP har bekräftat US:s uppgift att den aktuella bollen var gulmarkerad besvärande för GN.

Den omständigheten att TP gav klartecken till GN att slå andra slaget på hål nr 11 på den boll som han hade identifierat som sin talar i viss mån för GN:s uppgift att han spelade på rätt boll. TP har emellertid på ett trovärdigt sätt förklarat att han utgick från att GN:s identifiering av bollen var riktig och att han därför lät honom spela vidare på bollen efter att han hade kontrollerat att det var en Srixon. TP:s uppgifter i detta avseende kan inte heller – som GN har gjort gällande – anses skilja sig på något avgörande sätt från den utsaga som han enligt det överklagade beslutet tidigare har lämnat i ärendet. De uppgifter som TP har lämnat i denna del utgör därför inte skäl för att lämna anmälan utan bifall.

När det gäller incidenten på hål nr 14 har GN bekräftat TP:s och US:s uppgifter att TP blev upprörd när GN spelade på fel boll och att TP sade att ”nu får det vara nog”. Det förhållandet att TP uttryckte sig på detta sätt talar med styrka för att han ansåg att GN tidigare under rundan hade gjort sig skyldig till någon form av förseelse.

Den omständigheten att US efter att rundan hade avslutats gav sig ut på banan för att leta efter GN:s boll på hål nr 11 talar också för att han och TP ansåg att GN hade spelat på fel boll på det aktuella hålet. Även om inte någon annan person var närvarande när US hittade den boll som han har gett in i ärendet finns det inte något som tyder på att hans redogörelse för var han hittade bollen är felaktig. Det förhållandet att US på det aktuella hålet hittade en boll med en sådan märkning som han själv och TP tidigare hade hävdade att GN spelade på är besvärande för GN.

Det saknas anledning att ifrågasätta US:s uppgift att det i ärendet åberopade fotografiet på en bollhållare med bl.a. en gulmarkerad boll av märket Srixon är taget på GN:s bag vid prisutdelningen två dagar efter den aktuella händelsen. GN:s uppgift att han förvarar sina hittebollar på bollhållaren framstår enligt Juridiska Nämnden som mindre trovärdig. Juridiska Nämnden konstaterar vidare att GN:s uppgifter om den boll som han hittade på hål nr 11 är motsägelsefulla i flera avseenden. Bland annat är det märkligt att han plockade upp bollen – som var av samma märke som han letade efter – utan att tillkalla någon av medspelarna. Ett sådant agerande går inte ihop med den uppgift som han har lämnat att han själv inte på egen hand ville identifiera den boll som han slutligen spelade på utan lät TP göra detta. Vidare framstår det som en efterhandskonstruktion att ingen av medspelarna skulle ha hört när han sade att han hade hittat en boll. Till detta kommer att det framstår som osannolikt att GN och US skulle ha hittat varsin gulmarkerad boll i närheten av den plats från vilken GN slog sin rödmarkerade boll av samma fabrikat som de två andra bollarna.

GN har hänvisat till att det av de ingivna fotografierna framgår att de rödmarkeringar som han gör, till skillnad från den boll som US hittade på hål nr 11, sitter mitt under x:et på Srixon. Juridiska Nämnden anser dock att sätten att märka dessa bollar är snarlika bortsett från färgen. Den omständigheten att den gula prickens inte sitter rakt under x:et torde snarare ha att göra med att bollarnas dimplor i förhållande till texten på bollen skiljer sig en aning åt.

Sammantaget anser Juridiska Nämnden att GN:s uppgift att han alltid spelar med rödmarkerade bollar har vederlagts genom den övriga utredningen.

Vad slutligen gäller GN:s trovärdighet är det tidigare nämnda e-brevet till distriktskommittén den 11 februari 2010 besvarende för honom. Han har i e-brevet uppgett att den person som före tävlingen viskade till US att han skulle vara observant på Nyberg senare skulle ha förklarat för honom att det var hans spelstandard som denne avsåg. Vittnet SJ har bekräftat att det var han som talade med US före tävlingen och att han ville förmedla att denne skulle vara observant på fusk från GN:s sida. SJ har bestämt förnekat att han till GN skulle ha sagt att han med detta uttalande avsåg dennes spelstandard. Det har inte framkommit någon omständighet som gör att SJ, som enligt GN:s egen uppgift i e-brevet är en mycket god vän till honom, talar osanning i detta avseende. Genom SJ:s vittnesmål får det i stället anses styrkt att GN har lämnat oriktiga uppgifter i det aktuella e-brevet.

Sammanfattningsvis konstaterar Juridiska Nämnden att US:s uppgift, att den boll som GN spelade ut med på hål nr 1 och 11 var en gulmarkerad Srixon, vinner stöd i TP:s vittnesmål och i utredningen i övrigt samt att GN:s berättelse i flera avseenden inte är trovärdig. Juridiska Nämnden anser därför att det är ställt utom rimligt tvivel att GN i enlighet med US:s anmälan avsiktligt spelade sitt andra slag på hål nr 11 på en annan boll än den som han hade slagit ut med från tee. Han har således vilselett funktionär eller annan på det sätt som anges i 14 kap. 2 § 9 p RF:s stadgar.

Påföljd

Den av GN begångna förseelsen utgör ett brott mot en grundläggande regel inom golfen. Förseelsen är därför att anse som grov (jfr bl.a. Riksidrottsnämndens beslut den 22 december 2004 i ärende nr 803/04-14). Påföljden för grov förseelse är enligt 14 kap. 7 § RF:s stadgar avstängning i minst ett år. I detta fall uppgår straffvärdet enligt Juridiska Nämndens bedömning till 18 månaders avstängning.

När det gäller frågan om påföljden bör bestämmas i enlighet med straffvärdet eller om det finns skäl att ådöma en kortare avstängningstid gör Juridiska Nämnden följande bedömning.

Handläggningstiden hos distriktskommittén var visserligen längre än vad som får anses vara normalt. Av utredningen framgår dock att den långsamma handläggningen främst berodde på att GN under lång tid befann sig utomlands. Vid sådant förhållande saknas det skäl att sätta ned avstängningstiden på denna grund.

Vid bestämmandet av avstängningstidens längd ska emellertid beaktas att GN är medlem i PGA och att han arbetar som golfinstruktör. Det finns därför grundad anledning att anta att han med anledning av detta beslut kommer att drabbas hårt i sin yrkesutövning. Mot denna bakgrund bör avstängningstiden bestämmas till ett år och avstängningen bör inte omfatta utövande av uppdrag inom golfsporten.

BESLUT

Juridiska Nämnden upphäver det överklagade beslutet och ådömer GN, för förseelse mot 14 kap. 2 § 9 p RF:s stadgar, avstängning från och med den 3 juli 2010 till och med den 2 juli 2011. Under avstängningstiden får GN inte delta i tävling eller uppvisning inom golfsporten.

Detta beslut kan överklagas till Riksidrottsnämnden, Idrottens Hus, 114 73 Stockholm senast den 23 juli 2010.

Svenska Golfbundet
Juridiska Nämnden

Jan Rebane

I detta beslut har deltagit Jan Rebane, ordförande, samt Ulf Skorup, Bo Bengtsson och Thomas Hedstrand. Enhälligt.